

הסלנג

השפה שלנו היא כמו ארון בגדים: יש בגדים שמתאימים למסיבה עם חברים (סלנג), ויש בגדים שמתאימים לאירוע חגיגי או לראיון עבודה (משלב גבוה). המטרה שלנו במערך זה, היא לא להגיד שסלנג זה 'רע', אלא ללמוד איך 'להחליף בגדים' ולהתאים את העברית שלנו למצב, למקום ולאדם שמולנו.

מערך שיעור: הסלנג

קהל יעד: עולים חדשים (על-יסודי), רמת ביניים.

מטרות השיעור:

- זיהוי ביטויי סלנג שכיחים והמתם למשלב תקני.
- פיתוח מודעות חברתית להתאמת שפה (נמען והקשר).
- לזהות ביטויי סלנג שכיחים בשיח יומיומי בבית הספר ובחיי היום-יום.
- לחזק ביטחון בשימוש בעברית במגוון מצבי תקשורת.

הקדמה

בשיעור זה נעסוק בשפה כפי שהתלמידים פוגשים אותה ביום-יום: בשיחות עם חברים, בכיתה ובהפסקה. נבחן כיצד אותו רעיון יכול להיאמר בדרכים שונות, בהתאם להקשר ולמשלב הלשוני. הפעילויות מבוססות על משפטי סלנג מוכרים לתלמידים ועל ניסוחים מקבילים במשלב גבוה. דרך השוואה, המרה ודיון קצר, התלמידים יתנסו בבחירה מודעת של השפה ויבינו כי אין "שפה נכונה" אחת, אלא שפה מותאמת למצב. מומלץ לאפשר שיח פתוח, דוגמאות אישיות והומור קל, ולעודד את התלמידים להביא משפטים מעולמם האישי.

הסלנג

פתיחה

מהו סלנג? (סלנג - מילים או ביטויים שאנשים משתמשים בהם בדיבור יומיומי, בעיקר עם חברים. אלה מילים לא רשמיות, ובדרך כלל לא משתמשים בהן בשפה רשמית או בבית הספר.

- דוגמה: "אחלה", "סבבה", "מגניב".
- איפה אתם שומעים סלנג בדרך כלל?
- עם מי אנחנו משתמשים בסלנג - חברים, מורים או הורים? למה?
- מקריאים משפט. אם הוא בסלנג - התלמידים שולחים אימוג'י של "לייק". אם הוא במשלב גבוה - שולחים "לב".

דוגמאות: "וואלה, היה פצצה" (סלנג) | "האירוע היה מהנה ביותר" (שפה גבוהה יותר). היה לי כיף בשיעור.
(סלנג) | נושא זה אינו מעורר את ענייני. (שפה גבוהה יותר) | סגרנו את העניין. (סלנג).

מערך השיעור

בשלב הראשון ניתן לתת לתלמידים לנסות להתאים בין שני חלקי המשפטים סלנג מול משלב גבוה יותר.
בטבלה המצורפת.

אפשר ליצור בווארדוואל משחק זיכרון לתרגול נוסף לאחר ההקניה.

בשלב השני: תרגול בחדרים: המשימה:

- דמיינו שאתם צריכים לכתוב הודעה רשמית למנהל/ת בית הספר. תרגמו את המשפטים הבאים מסלנג למשלב גבוה (היעזרו במחסן המילים למטה):

- "היה לי כיף בשיעור."

שפה גבוהה יותר:

- "הוא עשה בלאגן בכיתה."

שפה גבוהה יותר:

- "זה לא בא לי היום."

שפה גבוהה יותר:

- "אין מצב שאני שוכח את זה."

שפה גבוהה יותר:

מחסן מילים: אין לי רצון לעשות זאת היום | נהניתי מאוד במהלך השיעור | אין סיכוי שאשכח זאת | הוא גרם להפרעה במהלך השיעור.

הסלנג

בשלב השלישי: מקרינים על הלוח הודעה שנשלחה למנהל/ת והתלמידים ממירים אותה לסלנג.
השיעור היה **מהנה ומועיל**, אף על פי שהמבחן היה **מאתגר מאוד**. במהלך השיעור אחד התלמידים **הפריע לסדר בכיתה**, **אולם** המורה **גילה גמישות והבנה** וטיפל במצב. בסופו של דבר העניין הוסדר והשיעור **הסתיים**.
שאלות לדיון:

1. האם גם בשפת הבית שלכם יש סלנג? הביאו דוגמאות. מה היה "השפל הגדול"?
2. למה אנשים אוהבים להשתמש במילים של סלנג?
3. האם קל להבין סלנג כשאתם לומדים עברית? למה?
4. האם לדעתכם כדאי ללמד סלנג לעולים חדשים? למה?

סיכום

חשבו על משפט סלנג אחד שאתם משתמשים בו הרבה, ונסו להמציא לו תרגום "רשמי" ומצחיק במיוחד!
הסלנג שלי: _____ | שפה גבוהה יותר _____